

**UCHWAŁA Nr XL/596/13
RADY MIEJSKIEJ W MORĄGU
z dnia 30 grudnia 2013 r.**

**W sprawie : GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY
MORĄG NA ROK 2014.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami) i art.4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zmianami), Rada Miejska w Morągu uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Morąg na rok 2014 w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Morąga.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Morągu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Marek Mackowski

Załącznik do uchwały NR XL/596/13
Rady Miejskiej w Morągu
z dnia 30 grudnia 2013 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2014

MORĄG, 2013 r.

Podstawą prawną i merytoryczną programu są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (tekst jedn. Dz.U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zmianami)**
- **Uchwała Nr XLIX/668/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 czerwca 2006r. w sprawie: ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Morąg.**

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r., w art. 4 ust. 1 stanowi, że „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.”

Realizacja tych zadań odbywa się na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską (art.4 ust.2). Program jest kontynuacją kierunków i zadań wytyczonych przez gminę w 1993 roku, a w wyżej wymienionej formie realizowanych od roku 1997. Ma tendencje rozwojowe i finansowany jest z opłat uzyskanych za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu (art. 11 ust. 1).

Program jest modyfikowany w oparciu o nową wiedzę i doświadczenia z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy. Realizowany jest przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ograniczenie dostępności alkoholu,
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Powyższe zadania uwzględnia się w założeniach polityki społeczno-gospodarczej w postaci Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zatwierdzonego przez Radę Ministrów (art. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości).

Powszechnie uważa się, że na uzależnienie od środków psychoaktywnych składają się trzy zmienne: człowiek - środek uzależniający - środowisko. Elementy te są połączone i współzależne od siebie. Do właściwości psychologicznych, które mogą poprzedzać i nasilać używanie substancji uzależniających należą: niepewność, niedojrzałość i chwiejność emocjonalna, niedostatecznie wykształcona zdolność rozumienia i odgadywania indywidualnych stanów emocjonalnych własnych, jak i innych osób, słaba motywacja do działań nie przynoszących natychmiastowych korzyści, konflikty z otoczeniem. Dodać należy, iż działania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień to praca bardzo trudna i długofalowa, dążąca do zmiany nawyków, przełamywania przyzwyczajzeń kulturowych, mająca na celu kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Uzależnienie jest chorobą śmiertelną i fakt uratowania chociażby jednego życia ludzkiego motywuje do intensywnych działań i nadaje tej pracy właściwy sens.

Efektywność tej pracy jest trudno mierzalna, gdyż prawidłowo prowadzona efekty może przynieść po latach, w funkcjonowaniu kolejnych pokoleń.

I. SKALA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W EUROPIE.

Europejczycy mimo, że spożywają obecnie mniej alkoholu w porównaniu do lat siedemdziesiątych XX wieku, kiedy jego konsumpcja była w Europie najwyższa, dziś nadal piją najwięcej na świecie. Takie wnioski płyną z analizy badań przeprowadzonych na zamówienie Komisji Europejskiej przez Instytut Studiów nad Alkoholem w Londynie. Raport sporządzony przez Petera Andersona i Bena Baumberga „Alcohol in Europe” przedstawiony Komisji Europejskiej 1 czerwca 2006r. jest analizą wpływu alkoholu na zdrowie, życie publiczne i ekonomię w Europie. Raport określa kraje europejskie jako region największego spożycia alkoholu. Jego średnie spożycie wynosi około 11 litrów czystego alkoholu, co daje wynik o dwa i pół razy większy niż średnie spożycie światowe. Na drugiej pozycji plasują się mieszkańcy Ameryki Północnej i Południowej ze średnim spożyciem rocznym 7 litrów czystego alkoholu na dorosłą osobę.

Zgodnie z treścią raportu alkohol jest główną przyczyną problemów zdrowotnych Europy. Niemalże 23 miliony Europejczyków jest uzależnionych od alkoholu, a rocznie około 195 tysięcy umiera wskutek dolegliwości związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu.

Spożywanie alkoholu prowadzi do powstawania 60 rodzajów chorób i urazów. **Alkohol jest przyczyną ponad 7% chorób i przedwczesnych śmierci w krajach UE. Jest on też głównym źródłem szkód, nie tylko dla osób spożywających, ale każdego roku także dla np.: 60 tysięcy przedwześnie urodzonych dzieci z niedowagą i FAS, 9 milionów dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym, 10 tysięcy ofiar wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców oraz 2 tysięcy ofiar morderstw popełnionych przez nietrzeźwych sprawców.**

Szkody związane ze spożywaniem alkoholu: choroby, wypadki, przestępstwa, straty w sektorze pracy kosztują państwa europejskie około 125 miliardów euro rocznie, co daje na każde gospodarstwo domowe w UE około 650 euro rocznie.

Polityka wobec alkoholu, której celem jest profilaktyka i redukcja szkód, zajmuje poważne miejsce w strategiach regionu europejskiego. Potrzebę takich działań widzi nie tylko WHO (Światowa Organizacja Zdrowia), która zajmuje się zdrowiem publicznym, a co za tym idzie negatywnym wpływem, między innymi spożycia alkoholu na zdrowie obywateli i przeciwdziałaniem temu zjawisku. Również Unia Europejska, która jest strukturą ekonomiczną, coraz więcej uwagi poświęca promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, zdając sobie sprawę z konsekwencji ekonomicznych w postaci obniżenia PKB w związku z nadużywaniem alkoholu.

II. STAN PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W POLSCE.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą bio-psycho-społeczną i występuje u ok. 800 tys. osób w Polsce. Nie ominęło również naszej gminy, gdzie dodatkowym, obciążającym czynnikiem jest wysoka stopa bezrobocia.

W warstwie somatycznej uzależnienia mamy do czynienia z wieloma schorzeniami mającymi ujemny wpływ na funkcjonowanie narządów (**nadużywanie alkoholu odpowiedzialne jest za około 60 schorzeń**), osłabieniem odporności, zwiększoną podatnością na choroby.

W warstwie psychologicznej natomiast obserwujemy mechanizmy głęboko zmieniające funkcjonowanie człowieka:

- nałogowe regulowanie uczuć,
- mechanizm iluzji i zaprzeczeń,
- mechanizm rozpraszania JA.

Wpływają one na nieprawidłowe funkcjonowanie jednostki w sferze motywacyjnej i poznawczej oraz zaburzają jej funkcjonowanie w środowisku społecznym. Sprzyjają kontynuacji uzależnienia.

Liczne obserwacje i analizy statystyczne najczęściej diagnozowanych jednostek chorobowych u pacjentów placówek podstawowej opieki zdrowotnej dowodzą, że nie tylko osoby uzależnione od alkoholu ponoszą szkody zdrowotne, ale także osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy. Badania wskazują, że ok. 20% wszystkich zgłoszeń pacjentów do POZ ma swoje źródło w problemach spowodowanych nadużywaniem alkoholu. Oznacza to, że osoby te nie potrzebowałyby pomocy lekarskiej, gdyby w zalecany sposób ograniczyły, bądź odstawiły spożywanie alkoholu.

Szkody zdrowotne wywoływane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Często żyją oni w stanie permanentnego stresu, co staje się przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem, określonych mianem współuzależnienia. Współuzależnienie nie jest chorobą, ale zespołem nieprawidłowego przystosowania. Jednak u osób współuzależnionych często rozpoznaje się PTSD- czyli zespół stresu pourazowego. Osoby współuzależnione wymagają leczenia i mogą uzyskać poprawę stanu zdrowia psychosomatycznego, jeśli skorzystają z pomocy oferowanej im w placówkach odwykowych, gdzie mają prawnie zagwarantowane bezpłatne leczenie.

Dzieci w rodzinach, gdzie jedno lub oboje rodziców nadużywa alkoholu, żyją w silnym stresie, doświadczają poczucia zagrożenia i obaw o przetrwanie rodziny, która stanowi podstawę istnienia dziecka. Często są ofiarami lub świadkami przemocy fizycznej i psychicznej. Osoba, która wychowywała się w takiej rodzinie, w dorosłym życiu przejawia w funkcjonowaniu psychologicznym wiele nieprawidłowości będących skutkiem urazów z dzieciństwa.

Według danych szacunkowych w Polsce żyje ok. 1,5-2,0 mln. dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, z tego 500 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu.

Różne formy agresywnych i represyjnych zachowań rodziców, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka wywierają destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz proces rozwoju. Dzieci te są słabsze fizycznie, częściej chorują. Występują u nich zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych lub otoczenia. Podstawowym źródłem zagrożeń dla dziecka jest stan chronicznego napięcia i stresu. Trwanie w ciągłej niepewności, nieprzewidywalność wydarzeń wywołuje u dziecka poczucie braku stabilności, porządku życiowego, a co za tym idzie, braku kontroli nad własnym życiem.

Ponadto dzieci te stanowią grupę podwyższonego ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

III. INICJATYWY I DZIAŁANIA W GMINIE MORĄG.

Okres ostatnich kilku lat, to czas wielu ciekawych inicjatyw, czas bardzo intensywnej pracy w zakresie tworzenia systemu profilaktyki i terapii uzależnień.

Fakt utworzenia grup samopomocowych był pierwszym krokiem, początkiem systemu. Następnym krokiem było wprowadzenie do pracy z dziećmi i młodzieżą profesjonalnych programów profilaktycznych (często w fazie pilotażu) oraz szkolenie realizatorów tych programów.

Kolejnym krokiem jest praca Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy, dalszy rozwój Poradni dla Osób z Problemami Alkoholowymi, która w chwili obecnej nosi nazwę Poradnia Leczenia Psychiatrycznego i Uzależnień oraz organizacja pracy grup opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Unormowania ustawowe dotyczące finansowania pozalekcyjnych zajęć sportowych pozwoliły na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz rozwój zainteresowań pod okiem specjalistów, licznej grupie uczniów naszej gminy.

W okresie tym wiele osób zainteresowanych profilaktyką uzależnień zdobyło wiedzę i umiejętności do pracy w tym trudnym wycinku życia społecznego. W chwili obecnej pojawiła się potrzeba przeszkolenia nowych osób w zakresie realizacji programów profilaktycznych oraz wyposażenia w umiejętności wychowawcze do pracy w problemie agresji i przemocy.

Do deficytów systemu zaliczyć należy nadal zbyt małe zaangażowanie dorastającej młodzieży eksperymentującej z używkami, z grup ryzyka, mającej obciążenia rodzinne.

Zjawisko spożywania alkoholu podczas wykonywania obowiązków zawodowych, czy prowadzenia pojazdów pod wpływem środków psychoaktywnych, jest zjawiskiem powtarzającym się, wymagającym interwencji i poszukiwania sposobów eliminowania i zapobiegania.

Podobnie jest ze zjawiskiem przemocy domowej, która w zdecydowanej większości powiązana jest z używaniem alkoholu i wymaga współpracy i koordynacji działań wielu służb. Gmina ma zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Rada Miejska powołała Zespół Interdyscyplinarny koordynowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ubiegłym roku realizowany był projekt „Wyprawa PO MOC” dofinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i ukierunkowany na edukację i pomoc osobom doznającym przemocy.

W ramach projektu zamówiona została profesjonalna diagnoza problemów społecznych gminy, która jest załączona do programu.

Uczestniczyliśmy w ogólnopolskich kampaniach np. „Chrońmy młodzież”, „Dzieciństwo bez przemocy”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Cięża bez alkoholu” i inne. Sukcesywnie szkolimy nauczycieli rekomendowanym programem „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Osoby przeszkolone pracują z rodzicami dzieci przedszkolnych to jest we wczesnej profilaktyce.

Niezmiernie ważnym problemem jest przygotowanie lekarzy pierwszego kontaktu i innych specjalistów do badań przesiewowych i wczesnego wykrywania przyczyn problemów zdrowotnych w nadużywaniu środków psychoaktywnych oraz diagnozowania przypadków przemocy domowej zarówno wśród dzieci jak i dorosłych. Problem ten od dłuższego czasu podnoszony jest w całym kraju, jednak nie znajduje zainteresowania w tej grupie zawodowej.

IV. CELE PROGRAMU.

Cele strategiczne programu:

1. Ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów aktualnie występujących.
3. Podejmowanie działań ograniczających zjawisko agresji wśród dzieci i młodzieży i przemocy w rodzinie.
4. Propagowanie zdrowego stylu życia.

Cele szczegółowe programu:

1. **Zwiększenie dostępności pomocy ukierunkowanej na osoby mające problemy związane z używaniem alkoholu i innych substancji oraz ich rodzin:**
  - kontynuowanie działań polegających na udzielaniu pomocy pedagogiczno-psychologicznej, terapeutycznej i prawnej,
  - budowanie systemu informowania mieszkańców o możliwości korzystania z oferty instytucji pomocowych.
2. **Zwiększenie efektywności oddziaływań profilaktycznych poprzez:**
  - doskonalenie metod i środków ww. oddziaływań,
  - ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie, reagowanie na zgłoszenia i sygnały ze środowiska,
  - edukacja w kierunku podnoszenia świadomości społeczeństwa, a w szczególności dzieci i młodzieży, w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem substancji psychoaktywnych,
  - propagowanie postaw trzeźwościowych i zdrowego stylu życia.
3. **Lepsza jakość współpracy między instytucjami, organizacjami pożytku publicznego oraz innymi podmiotami poprzez :**
  - specjalistyczne szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego,
  - sprawniejszą koordynację działań służb i instytucji w zakresie pomocy rodzinie,
  - budowanie między instytucjami, organizacjami pożytku publicznego oraz innymi podmiotami, sprawnego systemu przepływu informacji i danych dotyczących problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie.
4. **Monitorowanie efektów pracy profilaktyczno-terapeutycznej, poprzez :**
  - ewaluację realizowanych programów,
  - sprawozdania z realizacji zadań przez poszczególne podmioty,
  - kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w których łamane jest prawo.

V. ZADANIA.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- Wsparcie merytoryczne i finansowe ponadpodstawowych programów realizowanych przez pracowników Poradni Leczenia Uzależnień w Morągu.

- Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Biurze Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które starają się o zdobycie umiejętności zawodowych w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy.
- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

♦ **Wskaźniki oceniające realizację zadań :**

- Odsetek pacjentów w placówce, którzy po zakończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok.
- Ilość zrealizowanych programów ponadpodstawowych.
- Ilość osób, którym udzieliły pomocy placówki zajmujące się problemem na terenie gminy.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do sądowego zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawanych zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałami rady gminy, o której mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- interwencyjne kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.
- Oferta psychoedukacyjna dla osób doznających przemocy w rodzinie.

♦ **Wskaźniki oceniające realizację zadań:**

- 1. Ilości osób, które podjęły leczenie.
- 2. Ilość kontroli.
- 3. Ilość wniosków skierowanych do sądu.
- 4. Ilość opinii do zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 5. Ilość uczestników grupy psychoedukacyjnej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- Kontynuowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z różnych grup wiekowych uczęszczających do szkół gminnych
- Realizacja w placówkach oświatowych Gminy Morąg programów profilaktycznych, kierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli („Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Noe” i teatralnych spektakli profilaktycznych oraz programów autorskich.

- Organizacja szkolenia realizatorów programów profilaktycznych oraz wyposażenie w najnowszą wiedzę osób pracujących w problematyce społecznej.
- Organizacja bądź współorganizacja wycieczek zimowego i letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (kolonie profilaktyczne, półkolonie, obozy profilaktyczne).
- Organizowanie kampanii informacyjnych, współpraca z mediami w zakresie propagowania wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia i przeciwdziałania przemocy.
- Włączanie się w ogólnopolskie kampanie profilaktyczne.
- Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie realizowania programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Zakup materiałów edukacyjnych do programów i kampanii profilaktycznych.

◆ **Wskaźniki oceniające realizację zadań:**

- Liczba i zasięg programów.
- Ilość uczestników programu.
- Ilość osób przeszkolonych w zakresie problemów uzależnień i przemocy.
- Kwota dofinansowania.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Udzielenie pomocy merytorycznej, organizacyjnej i finansowej, stała i systematyczna współpraca z placówkami gminnymi i innymi realizującymi własne programy profilaktyczne i propagującymi zdrowy styl życia (MDK, MOPS, sąd, prokuratura, biblioteka, przedszkola, szkoły, policja, PARPA, Biuro ds. Narkomanii, „Niebieska Linia”, „Fundacja Dzieci Niczyje”, Krakowska Akademia Profilaktyki i inne).
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień (uczniowskie kluby sportowe, Caritas, kluby sportowe, PCK, TPD, parafie i inne).
- Wspieranie inicjatyw profilaktycznych osób i grup nieformalnych.

◆ **Wskaźniki oceniające realizację zadań:**

- 1.Liczba, jakość i zasięg podejmowanych i realizowanych projektów.
- 2.Ilość uczestników.
- 3.Kwota dofinansowania.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych art.13(2), łamania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, osobom do lat 18, na kredyt i pod zastaw art.15, oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Utrzymanie bazy lokalowej.

- Koszty utrzymania lokalu przy ul. Dworcowej 7
  - opłaty za ogrzewanie, energię elektryczną, wodę i kanalizację, wywóz nieczystości, monitoring, naprawy.
- Koszty administracyjne:
  - usługi telekomunikacyjne,
  - delegacje służbowe,
  - materiały biurowe, prenumerata, materiały informacyjne.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia ogłoszonego przez Ministra PPiSS za poprzedni kwartał, dla każdego członka przysługuje za:
  - uczestnictwo i pracę w posiedzeniach komisji albo podkomisji (potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu jest podpisana lista obecności, która jest jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia).
2. Źródła finansowania programu:

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu Gminy Morąg w tym pochodzące z opłat za wydawanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Sposób realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kosztów z tym związanych określa harmonogram na kwotę **410.000 zł.**

PRZEWODNICZĄCY
RAJONOWEJ
Marek Nałkowski

Harmonogram działań i wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2014

Zadania	Sposób realizacji	Terminy	Koszty	Odpowiedz.
1	2	3	4	5
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	1. Poszerzenie podstawowej oferty Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia (maratony weekendowe, szkolenia pracowników, superwizje, treningi zapobiegania nawrotom, doposażenie).	cały rok	<u>10.000 zł</u>	Współpraca z kierownikiem przychodni i terapeutami
	RAZEM		10.000 zł	
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: - posiedzenia GKRPA i Zespołu Roboczego ds. Leczenia Odwykowego, - opinie biegłych sądowych, - koszty sądowe.	cały rok	<u>15.000 zł</u>	Przewodniczący GKRPA, z-ca przewodniczącego i sekretarz.
		cały rok	<u>3.000 zł</u> <u>500 zł</u>	
	2. Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy: - dyżury psychologa, - dyżury prawnika, - dyżury psychoterapeuty	cały rok	<u>14.000 zł</u> <u>2.500 zł</u> <u>6.500 zł</u> <u>5.000 zł</u>	Współpraca z osobami zatrudnionymi do realizacji zadań
		cały rok	<u>5.000 zł</u>	
	RAZEM		37.500 zł	
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	1. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach: a) „Spójrz inaczej”, „Noe” i inne programy profilaktyczne (bez dożywiania), b) grupowe zajęcia z dziećmi i młodzieżą (z dożywianiem): - profilaktyczno – wychowawcze, - socjoterapeutyczne.	cały rok	<u>15.000 zł</u>	Pełnomocnik burmistrza ds. profilaktyki i rpa, współpraca z realizatorami, pedagogami i dyrektorami szkół.
		cały rok	<u>55.000 zł</u>	
	2. Wczesna profilaktyka (przedszkola): a) „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” (dla rodziców), 4 edycje, b) program sportowo – rekreacyjny (dzieci, rodzice).	IX – XII II - IV	<u>10.000 zł</u>	Pełnomocnik burmistrza ds. profilaktyki i rpa, dyrektorzy przedszkoli, realizatorzy programu.
		I – VI	<u>5.000 zł</u>	
	3. Pozalekcyjne zajęcia sportowe. 4. Szkolenia, warsztaty wg potrzeb. 5. Zakup materiałów edukacyjnych, udział w kampaniach profilaktycznych.	cały rok	<u>40.000 zł</u> <u>5.000 zł</u> <u>3.000 zł</u>	
		wg ustalonych terminów		
		RAZEM	133.000 zł	

<p>IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych (procedura konkursowa).</p>	<p>1. Działania profilaktyczne poprzez upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży w Gminie Morąg. 2. Wspieranie funkcjonowania ośrodków wspomagających rozwój wspólnot i społeczności lokalnych działających na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym. 3. Promocja zdrowego stylu życia jako forma profilaktyki uzależnień. 4. Edukacja w kierunku bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałania patologiom społecznym. 5. Wypoczynek dzieci i młodzieży (obozы profilaktyczne, biwaki, kolonie). 6. Realizacja programów profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży z terenów wiejskich.</p> <p style="text-align: right;">RAZEM</p>	<p>cały rok</p>	<p><u>85.000 zł</u></p> <p><u>55.000 zł</u></p> <p><u>4.000 zł</u></p> <p><u>4.000 zł</u></p> <p><u>30.000 zł</u></p> <p><u>12.000 zł</u></p> <p>190.000 zł</p>	<p>Współpraca z kościołami, organizacjami sportowymi i innymi zajmującymi się profilaktyką i propagowaniem zdrowego stylu życia.</p>
<p>V. Utrzymanie bazy lokalowej.</p>	<p>1. Koszty administracyjne: a) opłaty: ogrzewanie, energia, wywóz nieczystości, monitoring i usługi telekomunikacyjne, b) delegacje służbowe, prenumerata materiały biurowe, zakup literatury, środki czystości, c) naprawy, przeglądy.</p> <p style="text-align: right;">RAZEM</p>	<p>cały rok</p>	<p><u>27.500 zł</u></p> <p><u>7.000 zł</u></p> <p><u>5.000 zł</u></p> <p>39.500 zł</p>	
	OGÓLEM		410.000 zł	

PRZEWODNICZĄCY
RAJY MIEJSKIEJ
Marek Rańkowski